

VESTI IZ SLOVENIJE

PRESERSKA FARA je morala dati v državne magazine 10 tisoč kg. žita. Podpeč in Jezero pa še posebej. V teh krajih so pred vojno vsi dokupovali žito in moko. Šuštarji nimajo ne žeblice, ne čevljev, ne niti. Mi bi stradali in razčepani bi bili, če ne bi stric iz Amerike vedno kaj poslal, tako pravi pismo.

POTREBNI. — Vprašate nas česa smo najbolj potrebni. Kar kratko povem, da vsega. Najbolj pa nam manjka obutve. Sicer pa prav vse pride prav, pa kako. Tu ni mogoče dobiti nič. Tako piše žena, ki je pred vojno vodila razmeroma bogato slovensko hišo.

TRI MISTERIJOZNE ZELEZNISKE NESREČE so vspodbudile Titovega železniškega ministra, da je poslal železničarjem nov oster opomin proti sabotazam. Titova vlada se mora sedaj na vse strani boriti proti saboterjem.

IZ ISTRE JAVLJAJO, da je vojska prevzela nadzorstvo nad vsemi tamkajšnjimi industrijami in javnimi poslopiji. Ugotovilo se je, da je tja poslal Kominform večje število svojih saboterskih agentov.

ARMADNI GENERAL PETER KOSIČ je umrl v ječi. Tako obvestilo je dobila njegova družina. Zaprl so ga v februarju letos. Kasneje ga nihče ni več videl. Tudi družina ni vedela kje je.

TUDI ZOO DOBI LJUBLJANA. — Za Rožnikom v Ljubljani kopljejo in sekajo, da bodo napravili živalski vrt. Vse delo je seveda delo navdušenih "udarnikov." Ljubljanci niso več tako udarjeni na pamet, da bi z veseljem gradili za novo oblast, toda morajo, ker se boje, da bodo od komunistov udarjeni kot drugod, če ne bodo na razpolago režimu. Kako pridni so ti prisilni udarniki, je drugo vprašanje. Ko grade ta živalski vrt, se seveda vsa Ljubljana vprašuje, ali bodo spravili v ta živalski

Trl na dan

Nekdo nam je rekel: "... Poskusil sem čitati Prosveto, pa se mi 'ustavlja.' Človeka se prijema občutek, kakor bi bila popackana s krvjo desetletja od komunistov in naših naprednih brezbožnikov poklanih bratov-rojakov v stari domovini.

John Filipič je približ v P., da se je on gava "krasota" za trenutek prikazal na pikniku svojim lutkam, ki ga obušujejo, da pa ni dal od sebe niti malega bakrenca, četudi je šlo za dobre in koristne namene v stari domovini.

Kaj, šele zdaj ste ga poznali! Koliko on "troši" za narodne stvari, vemo mi že dolgo. Dika vsega pa je bila takrat, ko si je zaračunal dnevnic, ker je zastopal jednoto, ko smo se zbrali za odpomoč domovini. In tisti dan je bila — nedelja! Pozneje smo slišali, da mu dnevnic niso hoteli plačati, kar je bilo prav. Vidite kako vam delajo za — narod! Kakopak, samo kadar jim kaj nese. Poznamo take narodne in ljudske "deluce!"

Dve pretresljivi nesreči med begunci

Vlak otroku odtrgal nogo — Mlada mati umrla

Liga Katoliških slovenskih Amerikancev je dobila tole pismo: Stejem si v dolžnost, da Vas kot našega dobrotnika, ki ste nam poiskali sponzorja obvestim, da je mene in vso družino zadela strašna izguba. Kakor je bilo vam že znano, je bila moja žena v blagoslovljenem stanju in sva pričakovala otroka okrog 10. okt. t. l. Pred ameriško zdravniško komisijo smo bili klicani 20. maja, konzul pa nas je v St. Martinu pri Beljaku sprejel 4. julija. Za odhod smo bili določeni dne 15. julija, v zadnjem trenutku so nas pa zadržali, ker smo bili določeni za avljon.

Cele štiri tedne čakajo družine v Salzburgu

Odpotovali smo iz Spittala 27. julija v Salzburg. Potovali smo skupaj z družinami dr. Puca in dr. Kolmana. Po zagotovitvi IRO uradnikov v Beljaku in NCWC v Celovcu naj bi čakali v Salzburgu kvečjemu 2 do 3 dni, ter takoj odpotovali preko Muenchena v USA. V Salzburgu se je naš križev pot začel, čakati smo morali skupaj z družino Kolman cele 4 tedne. Pritiskali in prosiли smo po vseh pisarnah, pa brezuspešno, ke so bili avijoni ukinjeni. Zadnji denar smo porabili, bili smo brez sredstev. Dne 25. avgusta smo končno le odpotovali. Radi hitrega in občutnega padca temperature, se je bila moja žena prehladila. Začela je tožiti, da jo noge bolijo. Vsa katastrofa se je pričela za mene in družino Kolmanovo v Augsburgu. Tu je bil kratek postanek. Dr. Kolman in otrok (sin Jože 5 let) sta odšla na peron. Brez vsakega signala je vlak potegnil, na stopnišče vagona se je obesil cel grozd ljudi, dr. Kolman hoče vloviti fantka, PADE S FANTKOM POD VLAKE, nekdo potegne zasloni za zavoro, nastane krik — bilo je tuje prepozno, MALEMU KOLMANU NOVEMU SINČKU JE ODREZALO NOGO NAD KOLEDOM. Razburjenje je zelo slabo vplivalo na mojo ženo. Kolmanovi so izstopili in živijo sedaj v Augsburgu. Vso pot nisimo po tem dogodku ne jedli in ne spali. Moja žena pa je pričela bruhati, kar se je nadaljevalo na vsaj poti. Tukaj v taborišču je bila zdrava do torka 30. avgusta, ko smo jo morali prepeljati v taboriščno bolnico.

Mlada mati je dolgo potovanja uničila zdravje

Domnevali so, da ima vnetje slepiča, zato so jo prepeljali v Hartmann Stift. Silno je trpela, vsake 4 minute je imela hud napad združen z bruhanjem. Zdravniki so upali, da se umiri. V nedeljo dne 4. septembra je radi silnih bolečin prišlo do prezgodnjega poroda. Rodila je sinčeka, ki pa je tehtal samo 2 1/2 kg. Kar je tudi danes še zdrav in Otrok je tudi danes še zdrav in mora biti v bolnici, ker ga umetno hranijo. Zdjaj so zdravniki upali začeti z zdravljenjem, ko se porodne rane zacelijo. Bruhanje pa ni hotelo prenehati in zavžiti ni mogla ničesar. Ugotovili so toliko diagnoz, da sploh ne vem katera je prava. Prepričani so bili, da ni pričakovati katastrofe, posebno sedaj po porodu ni za to posebnega razloga. Mi vsi in če. g. duhovnik Pirc, Žitko in Kozin smo prosili z njeno zdravje in darovali sv. maše in obhajila. V sredo dopol-

NOVI GROBOVI

Mary Strauss

Na kratko smo že omenili, da je umrla Mary Strauss roj. Zajc in sicer je umrla na domu svoje hčere Mary Pikš, 1028 E. 169 St. včeraj zjutraj. Poprej je živela na Schaefer Ave., kjer ji je umrl mož Louis leta 1939.

Zapušča sledeče otroke: Mary Pikš, Louis, Rudolph, Henry, Stephany Puchmeyer, Sophie Petelin in Frank. Zapušča tudi 11 vnukov ter brata Vincenta Seitz.

Bila je članica podružnice št. 25 SZZ ter St. Clair Grove št. 98 W.C. Rojena je bila v Bevkah pri Vrhniki in je prišla v Ameriko okoli leta 1900.

Pogreb bo v petek zjutraj ob 9:30 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 62. cesti v cerkev sv. Vida in potem v družinsko grobnico na Kalvarijo.

Johan Brajkovič

Umrli je Johan Brajkovič, stanujoč na 12921 Leeila Ave. Zapušča soprogo Viktorijo, doma iz vasi Hinje pri Žužemberku, po domače Znidarjeva, dva sina in dve hčeri, ki so že vsi odrasli. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod Corrigan na Lorain Ave. in W. 146 St. Pogreb bo v petek, čas pa še ni določen.

Avijonske nesreče

Washington. — 19 je mrtvih in preko 20 pogrešanih v zadnjih avijonskih nesrečah. V New Yorku, England, sta trčila dva velika vojna avijona, se razbila in vžgala. 12 mož posadke je bilo, takoj mrtvih. Južno od kraja Tahina v Oklahomi se je zrušil zrakoplov B-29. Ubilo se je najmanj 5 ljudi, drugi člani posadke so izginili in jih pogrešajo. Blizu vulkana Popocatepete je bilu transportni civilni avijon. Najmanj dve osebi sta mrtvi.

Pozvedovalni kofček

Johann Sustar, doma iz Podhrucke pri Kamniku prosi duhovnika Antona Homar, doma od istotam, naj mu piše na naslov: Johann Sustar, Villach Muldenweg 49, Austria, Europe.

Spittal ali od družine same, bom se poročali. Liga bo skušala na teh slučajih tudi pojasniti uradom pomanjkljivosti pri sprejemanju in transportiranju, zlasti vse neverjetno zavračanje, nje, ki begunce tako strašno tepe.

Razne najnovejše svetovne vesti

LAKE SUCCESS. — Delegacija kitajske narodne vlade je vložila obtožbo proti sovjetski zvezi, da je pomagala napad komunistov na Kitajsko in s tem rušila tako pogodbo, ki jo je podpisala s Kitajsko samo kakor tudi ustavna osnovna določila Zveze Narodov.

STOCKHOLM, ŠVEDSKA. — Na mali ladji, ki je običajno prevažala po 50 potnikov, je odšlo na svoj račun in riziko 400 beguncev iz švedske preko oceana. Begunci žele priti v Kanado.

BUDAPESTA, MADŽARSKA. — Madžarska vlada je izgnala 10 članov jugoslovanskega poslanstva v Budimpešti. Vse je obtožila, da so vohunili za Tita. Naročila je vsem obtoženim, da morajo zapustiti Madžarsko v 12 urah. V not pravi madžarska vlada da v bodoče ne bo več dovolila, da bi prihajali vohuni v deželo maskirani kot diplomati.

PITTSBURGH, PA. — V zapadni Pennsylvaniji, Ohio in West Virginiji so množice premogarjev napadle truke in avtomobile, ki so prevažali premog iz premogovnikov, ki niso organizirani v uniji. Ponekod so premogarji metali kamenje, ponekod so napadali s palicami. Policija je aretirala več premogarjev in jih obtožila, da so prekršili prepoved, da se ne sme piketirati v množicah in da so motili mir in red. Bati se je, da bo v premogarskih revirjih nastalo še več resnih nemirov.

Rusija in Madžarska sla vojna hujskača

Tako pravi Tito v svoji novi protestni noti, ki jo je vložil radi obsodbe njegovih prijateljev na Madžarskem

Belgrade. — Tito je osebno izročil madžarskemu ambasadorju noto, v kateri obtožuje sovjetsko vlado, da organizira vojno proti Jugoslaviji. Nota protestira proti obsodbam komunističnih voditeljev na Madžarskem, ki so obsojeni zato, ker so sodelovali s Titom. Tito pravi, da je to samo komad splošne intrige sovjetov proti Jugoslaviji in nima cela sodba nikakega drugega pomena kot ustraševati vse prijatelje Jugoslavije in njene borbe za neodvisnost. Rusija je poglajala se-daj Madžarsko v sovražno politiko proti Jugoslaviji. Ta politika ima samo namen rušiti sedanjo jugoslovansko vlado in postaviti na njeno mesto sovjetske eksponente, kakršni sedaj vladajo tudi v Madžarski. Tito pravi, da je ves budimpeštanski proces monstrozna provokacija na vojno in imenuje Rusijo in Madžarsko kot vojne hujskače in motitelje miru v jugovzhodni Evropi.

Ruske napadalne priprave v Evropi

Berlin, Nemčija. — Zanesljive poročajo, da ima Sovjetska Rusija sedaj tudi bombe, ki jih lahko izstrelijo in dirigirajo k cilju avtomatično na velike daljave. Te bombe so iznašli nemški vojni strokovnjaki med drugo svetovno vojno in jih je Hitler že uporabljal pri bombardiranju Londona in drugih mest v Angliji. Sedaj je Rusija produkcijo izpopolnila in — razpostavila gnezda tovrstne artilerije tako, da nove bombe dosežejo vse cilje na evropskem kontinentu prav do vseh morij.

Iz Nemčije so odpotovali v Ameriko

V prihodnjem transportu so med številnimi begunci samo trije Slovenci. Potujejo naslednji: Ignac Resnik, ki gre v Rock Creek, Ohio, Terezija Velikonja, ki gre v College Mount St. Joseph, Ohio, Franjo Gabrenja, ki gre v Alpha, Ill.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Druga obletnica — V četrtek ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Louis Papeš v spomin druge obletnice njegove smrti. K molitvi —

Članice društva St. Clair Grove št. 98 W. C. so prošene, da bi se udeležile molitve za pok. sestro Mary Strauss jutri večer ob 8 v Grdinovem pogrebem zavodu na 62. St.

Tretja obletnica —

V četrtek ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Mary Zatelet v spomin 3. obletnice njene smrti.

Smrt v Milwaukee —

Dne 15. sept. je umrl v Milwaukee, Wisconsin, John Kocetar, star 59 let, doma iz vasi Zavink, fara škocjan na Dolenskem. Zapušča ženo in po pol brata v Milwaukee, v Maple Heights, O., sestro, v staridomovini pa eno sestro in več drugih sorodnikov.

Prijazen obisk —

Včeraj sta nas obiskala v uradu Joseph Cekuta Sr. in njegov sin Eddie, iz Girarda, Ohio. Mudila sta se tukaj po opravkih. Prav veselo smo pokramljali s prijaznima Girardčanoma.

Materinski klub vabi —

Materinski klub fare sv. Vida priredi nocoj ob osmih v cerkveni dvorani svojo običajno zabavo pri mizah s klicanjem števil. Mnogo lepih nagrad se bo oddalo, med njimi doma spečeno pecivo, ker bo šel vsi dobiček v dober namen, ste vsi prijazno vabljeni na to prijetno zabavo.

Žalostna vest —

Joseph Ponikvar, 450 E. 118 St. je prejel iz Leadville, Colorado žalostno vest, da je tamkaj v tork zjutraj umrl njegov brat John, ki zapušča 10 otrok. Lahka naj mu bo ameriška zemlja, preostalih naše globoko sožalje.

Skupna molitev —

Članice Oltarnega društva župnije sv. Vida naj pridejo k skupni molitvi v Grdinov pogrebni zavod v četrtek zvečer po cerkveni pobožnosti, da bodo molile za pokojno sestro Mary Strauss.

Vabijo k igri —

Danes zvečer ob 7. uri bo zadnja igra z žogo za prvenstvo, ki jo prirejajo električarji in lastnik salona John's Tavern. Igrali bodo v Glenville Parku na E. 110 St.

Registracija v Euclidu

Opozarjamo državljane mesta Euclid, da se pri volilnem odboru registrirajo vsi, ki niso zadnji dve leti volili in tisti, ki so se zadnje čase preselili v drugo stanovanje. Kdor se ne bo sedaj registriral ali spremenil naslova pri volilnem odboru, ne bo mogel 8. novembra t. l. voliti za mestno administracijo.

V petek 30. septembra se vrši za mesto Euclid registracija v sledečih prostorih: City Hall, 585 E. 222 St., Upson School, 490 E. 260 St., Euclid Fire Station No. 2 na 22141 Euclid Ave. Uradi za registracijo bodo odprti od 10 ure dopoldne do 2. ure popoldne in od 4. ure popoldne do 9 ure zvečer. Dolžnost vsakogar je, da se posluži volilne pravice.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMENI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DREVENCO, Editor) Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

SEPTEMBER

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Entered as second-class matter January 6th 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 190 Wed., Sept. 28, 1949

Svetovna grožnja

Dasi so znanstveniki vedno zatrjevali, da je skrivnost atomske energije več ali manj znana vsem znanstvenikom v tej stroki in da bodo strokovnjaki po vsem svetu prej ali slej izpolnili svoja raziskovanja in prišli do načinov uporabljivosti te strašne sile, vendar je svet le preveč živel v tolažbi, da je doslej uporaba atomske sile le več ali manj monopol Zdrženih Držav severne Amerike in je v tej napadni nadi negoval svojo brezskrbnost.

Vlada Zdrženih Držav je prekinila to upanje, s tem da je objavila znano dejstvo, da so sovjeti toliko izpolnili svoja raziskovanja na tem polju, da so mogli izvršiti prvi poizkus eksplozije z atomsko energijo. To se pravi, da je gotovo ne samo to, da sovjeti imajo rešitev proizvodnje atomske energije, ampak tudi da so že prišli tako daleč, da znajo uporabiti to silo za smrtonosno orožje. Objava predsednika Zdrženih Držav ne pove kaj vse je v tem oziru znano. Ne pove zlasti tega koliko je Sovjetska Zveza sposobna že proizvajati atomsko bombo v količinah in oblikah, ki so potrebne za uporabo v vojni, ne pove koliko je ruska bomba prenosljiva, ne pove ali imajo Rusi sredstva, da sploh morejo uporabiti to orožje v velikih oddaljenostih od mesta izdelave in ne pove nobenih tehničnih podrobnosti, ki so odločilne. Le to se da razbrati iz izjave predsednika Trumana, da federalna vlada v tem poglavju veliko več ve, kot pa je naznanila široki javnosti.

Predsednik Truman je sklical sejo vlade predno je dal izjavo. Predsednikova izjava ima torej podporo celotne vlade USA in poleg vlade še pristanek vseh drugih odločilnih činiteljev. Naša vlada je torej smatrala, da je ta nevarnost toliko napredovala, da je treba informirati široko javnost. Smatrala je, da je treba javnost opozoriti. Smatrala je, da je nevarnost resna, stvarna, da je blizu, da je dejstvo, ki bi vsak čas lahko presenetilo svet.

Odgovorni ljudje svetujejo, da je treba sprejeti novico na znanje mirno in samozavestno. Panika sveda res nima nikakega smisla. Prestrašenost ne more roditi nič dobrega. S tem pa ni rečeno, da ni nujno, da to strašno nevarnost cenimo in z njo resno računamo.

V čem je nevarnost. Ne v tem, da je človek odkril novo silo narave, ne v tem, da jo skuša vedno bolj obvladovati in uporabljati in končno tudi ne v tem, da je nova sila prišla na dan na prvem mestu kot sila rušenja in uničevanja, ampak v tem, da je sedaj ta sila znana najslabšemu delu človeške družbe, organizirani družbi ljudi, ki ji ni mogoče pripisovati nič drugega kot to, da bo strašno orožje uporabla brezvestno za svoj zločinski kamen. V tem je nevarnost.

Če ima puško, nož, žepnik ali kako drugo nevarno stvar v rokah pameten, prevdaren in vesten človek, ni za okolico skoro nikake nevarnosti. Tudi poleg nevarnega orožja gre življenje mirno svojo pot, vsak čuti, da zanesljivo more računati s tem, da bi mu orožje moglo škodovati samo v posebnih, izrednih okoliščinah, ki so mu znane in se jih zato izogiblje. Če ima orožje v rokah otrok ali pijanec ali norec je stvar že druga. Takrat nastopi resničen strah, da se bo orožje uporabilo tudi za nepredvidene slučaje, po neumnosti, po nepredvidnosti, iz čiste lahkomišelnosti. Največja nevarnost pa preti tedaj, če je orožje v rokah takega, ki ga poznamo, da je zločinski nasilnež, o katerem vemo, da si je nabavil orožje prav zato, da bi napadal, da bi pobijal, da bi zažigal, da bi uničeval. Najbolj preteča je nevarnost če vidiš orožje v rokah zveri v človeški podobi, pa nič ne veš kam bo planila, le to veš, da se ji hoče krvi, rušenja, uničevanja.

Slab človek je slabši kot žival. Slabši zato, ker je zmožen usmeriti duhovne in materijalne moči, ne samo svoje ampak širše človeške družbe in stvarstva za svoj zločinski namen. Današnja komunistična družba je največja zločinska sila, kar jih je kdaj napravil slab človek. Eno petino sveta sedaj obvladuje in zasužnjuje svojim namenom. Komunistična velesila je zločinska. To se prvi ona zametuje vsa načela poštenega življenja, ne pozna niti božjih niti naravnih postav, dobrega sosedsstva ne spoštuje in ne upošteva nič drugega kot le svoje sebične namene in cilje. Njeni nameni in cilji pa dobro vemo kakšni so. Ona hoče svoje gospodstvo po celi zemeljski obli in gre brezskrbno in brezvestno preko vsega drugega, samo, da jih doseže. Komunizem je borbena zločinska sila. Nasilje je njegovo prvo sredstvo. Zato je svet v nevarnosti ko vidi, da ima komunizem svetovno uničevalno sredstvo. Dokler ima ta sila v rokah orožje množinskega razdejavanja, ne pomagajo nikaki mednarodni dogovori, ne pogodbe, ne postave. Kršiti dogovore, pogodbe in postave je komunizmu prav tako vsakdanja

stvar kot rop, požig in umor. Dokler bo sovjetski imperij, gospodar svetovne uničevalne sile se nevarnost nič ne bo zmanjšala z mednarodnimi zakoni in mirovnimi pogodbami. Komunizem bo take morebitne postave in dane podpise in obljube prekršil kadar in kakor se mu bo zdelo, kot jih je prekrševal doslej. Ves svet in vse življenje je v senci te nevarnosti vsako uro in vsak hip.

Kako dolgo? Dokler bo novo odkritje v rokah ljudi z zločinskimi nameni. Da bi človek v atomski dobi varno živel, se bo moral vrniti k redu življenja, ki ga Stvarnik hoče. Izginiti bo moral nauk nasilja, velesila komunističnega nerada in organiziranega zločinstva bo morala propast, da bi ljudje zopet mogli mirno živeti in v varnem delati.

Ali se nam ne zdi, da izza grmenja atomskih eksplozij slišimo vekovni glas Stvarnikov: "Le v Meni je življenje."

BESEDA IZ NARODA

Izraz hvalečnosti

Lynden, Wash. — Novi naseljenci iz zelenega Washingtona, ki imamo za seboj dolgo pot iz Avstrije do sem, se oglašamo v Ameriški Domovini ter pozdravljamo vse znance, zlasti pa one, ki so zapustili drago domovino ter prehodili nepozabni ljubeli.

Enako pozdravljamo in se zahvaljujemo sponzorju g. Jožetu Škerjancu in njegovi dobiro ženi Mariji ter sinu Franku na R. 1 Lynden, Washington, ker so poznavajoč naše razmere, nas vzeli k sebi, nam dali lepo stanovanje in hrano ter nam nudili zasluge v prvih dneh. Sami se jim ne moremo dovolj zahvaliti, zato naj prejmejo od nas le izraz hvalečnosti, a Stvarnik naj jim bo dober in milostljiv plačnik; ves trud za nas in delo, ki so ga imeli z nami, naj jim stotero poplača in jih blagoslovi.

Enako se tudi zahvaljujemo g. dr. Kreku za vso naklonenost, Slovenci kat. Ligi za vse posredovanje ter za priporočilo g. dekana Emery J. Blancharda v Seattle, Wash. Isto velja tudi g. dr. Basaju, g. Zakrajšku in ostalim za lep sprejem in nadaljnjo ureditev, da smo srečno prispeli sem.

Z onimi, ki so se ostali v taborišču, ali ki so že prispeli sem smo pa tako daleč narazen, da so obiski izključeni. Pogovorimo se z njimi v pismih preko ameriških step in širnega morja.

Zeleni Washington je na skrajnem severozapadu, je lep in zelo sliči našim domačim krajem.

Znanci! Žal, če se ne vidimo, pa mislimo skupno — v tisti košček slovenske zemlje, ki je najlepša; v Cankarjevi "Nebe-sa pod Triglavom."

Lojze in Karol Zajc, Viktor Derling, R. 1, Lynden, Wash.

Za Rožanca volimo

Cleveland, O. — Kot ste že volilci obveščeni, da se vršajo nepolitične, tajne primarne volitve za župana in koncilmane v tork 4. oktobra t. l. Nominacija dobila dva kandidata, katera dobila največ glasov; neglede h kateri stranki spadata. Zgoditi se lahko, da spadata vsak k svoji stranki, ki sta nominirana; ali pa da spadata k eni in isti stranki.

Pri primarnih volitvah je važno kdo dobi nominacijo? Kajti le on ima priliko da bo izvoljen. Naš kandidat mora biti mož, kateri ima zmožnost, energijo in voljo, da deluje za blagor ljudstva, katere zastopa v mestni zbornici.

Veste, ni zadostno, da se kandidat pokaže samo ob času volitev. Kot jaz razumem, naš zastopnik v 32. vardi, mora imeti nekaj urad, kjer ima gotove ure na razpolago, da zaslišuje stranke, pritožbe in po potrebi, v resnici zastopa državljane v naši vardi.

Časi, ko je naš zastopnik posejal samo seje občinskega sveta, so za nami. Mi moramo ve-

ma tak voznik avto v roki Nadihal se ga bo dodobra, malo preveč krenil s poti, pa bomo zleteli v občestni graben. Vendar nam je šlo vseno še nekako po sreči.

Toda kolikor nisem imel skrbi čez glavo podnevi pri vožnji, sem jo imel pa že zvečer, kjer smo prenočevali. Naš voznik je imel navado, da si je prižgal cigareto in se z gorečo v ustih vlegel na posteljo. Zaspal bo, cigareta mu bo padla iz ust in vsi bomo zgoreli, sem ves v skrbeh premišljeval in vestno čul, dokler je imel cigareto v ustih. Se, kadar je nehal kaditi, sem si upal tudi jaz zaspati. Imel sem prazen strah, toda človek nikoli ne ve, kaj se lahko pri-meri.

Ko se pripeljemo v Novo Mehiko, nas je pa zalotil strahovit vihar z dežjem in točo. Avto je kar zanašalo po cesti, tako sapa je zavijala in grozila, da nas pograbí z avtom vred ter treščí vse skupaj v kakšen graben. K vsej sreči smo kmalu privozili do neke hiše, kamor sva skočila vedrit.

Človek si misli, da ni na svetu za drugo kot za naspotje, pa sem prav goreče prosil Boga, naj tisti vihar potolaži, da bomo živi in zdravi prišli iz njega. Takrat nisem bil še pripravljen za na oni svet.

Enak strah sem užil pred leti, ko sem delal šel v rudokopih. Delal sem nočni šift in po končanem delu smo stopili na spenjačo, da nas potegne iz zemlje, 1200 čevljev visoko. Sredi pota se pa spenjača strese in ustavi; spet začne, pa spet ustavi. Vleče nekaj časa gor, pa zdrsne spet nizdol. Vsi smo bili kar trdi od strahu, vsak čes pričakuje, da bo vse skupaj zropotalo na dno, 1200 čevljev globoko. Končno se vendar za dlje časa ustavi, da naglo poskačemo iz nje. Bilo je to 700 čevljev globoko. Tedaj pa po lestvah kvišku. Ni bila igrača lestopa okornih lestvah 700 čevljev visoko iz zemlje. Takrat ni noben nas pričakoval, da bo še kdaj gledal božje sonce.

Ko sem prišel takrat po dolgem času domov, me je žena okregala, kje da hodim toliko časa. Jaz se pa odkrijem in ji rečem, naj mi pogleda lase, če so še taki, kakor so bili zvečer, ko sem odšel na delo. No, takrat ni bilo še določeno, da bi odšel pred Sodnika. In tudi takrat ne, ko sem se vozil v Arizono.

Tisto nevihto smo srečno in zdravi prestali ter se pripeljali v lepo Arizono. Nekaj časa smo se vozili po ravnini, potem pa zavozili v hribe. Bilo je ovinkov, prepadoval in grabnov, kakršnih še svoj živ dan nisem videl. Včasih je vozil avto ob hribu, da se mu ni videlo vrha, na drugi strani pa globok prepad, da se ni videlo dna. Voznik mora po takih potih dobro vedeti, kaj ima v rokah.

No, srečno smo prevozili tiste hribe, jarke in strmine, pa pa prešli zopet v ravnino, kamor smo bili namenjeni. Strah s pota je bil kmalu pozabljen in prijetno je bilo v topli Arizoni. Pozdravljam vse čitatelje tega lista.

Frank Volk

Pred komunističnim lepakom

V Avstriji bodo dne 9. oktobra državnozborske volitve. Tudi komunisti se pripravljajo in pričenjajo po starem načrtu svoj lov na kmete. Izdali so velike lepake z napisom: "Kmet, ali si neumen! Zato, ker pušiš, da ti drugi režejo kruh, ker bi si ga lahko sam urezal."

Tak lepak je bil razglašen tudi v izloženem oknu krajevne komunistične pisarne. Tu je bil zavarovan, drugod bi ga ta-

ČE VERJAMETE AL PA NE

Nič se nisem silil, da bi dobil delo pri kopanju jarkov. Forman me je samo pogledal in se obrnil proč. Najbrže ni zau-pal lopate in krampa moji ose-bi. Bil sem namreč takrat vid-tek, bolj na blede udarjen, pod nosom gol kot oskubeno pišče, čeprav sem že odslužil voja-ke. Najsi sem še tako vlekel pod nosom, ni nič pomagalo. Meni-ševski fantje so mi sicer sve-tovali sredstvo, ki baje zelo po-maga, da poženejo brčice, pa ga nisem hotel uporabljati.

Treba se je namreč namazati zunaj po ustnicah z medom, znotraj pa z gnojnicjo, so vede-li povedati. Naj se kar sami, jaz se ne bom. Saj je prav tiste čase že nastopala moda, da so se fantje brili pod nosom, vsaj v Ljubljani so se. Meni se ni bilo treba, pa sem bil vseeno na moderno udarjen. Dekleta si takrat še niso bila na jasnem, ali naj bi potegnili z brkami ali z oguljenci. Nekatera so rekla, da jim neznansko dobro dene, če jim fant na ušesa še-peče besede, pa jih mehke br-kece obenem nalahno božajo po uhljih.

No, naj bo to že tako ali ta-ko, tisti formani v Kanadi naj-brže niso zau-pali mojemu mla-čemu obrazu. Saj so vihтели krampe in lopate sami brčaki. Nekateri so imeli pa še take, da bi si jih lahko zavezali za-daj za tilnikom.

Kakor sem že rekel, nič si ni-sem storil iz tega, da nisem do-bil dela pri prvem poskusu. S poznanci sem spregovoril še par besed in eden me je vpra-šal, kje da sem dobil stanova-nje. Povedal sem mu, da sem še samostojen in čisto neodvi-

koj dosegla roka pravice. Tudi tukaj se je zbrala nekega dne gruča možakov — takih, ki so že okusili "dobrote" rdečega raja. S posmehom so čitali rdeče obrobljeno besedilo in zbijali šale. Tedaj je prišel iz štacune nasproti pisarne mo-žak z natlačenim nahrbtnikom, iz katerega so se smehljale be-le štruce. "Kmet, ali si neumen!" so ga pozdravili možaki. "Zakaj?" — Prišlec se je za-čuden ustavil.

"Zato, ker trpiš v svoji sre-di take bedarije," so mu odgo-ovorili, kazaje na izložbo.

Možak je stopil bliže in čital prav počasi. "No, to je vse lepo in pravilno," je dejal, ho-teč oditi.

"Laž od prve do zadnje vr-stice." — Možje so ga obstopili. "Vprašaj drugod, pa boš slišal, kaj ti bodo odgovorili." — "Od-kod si prišel?" je nekdo nalašč obrnil besedo.

"Iz trgovine," se je glasil od-govor.

"V Jugoslaviji jih ni več; ko-munisti so jih zaprli, blago pa zaplenili. Delavec je po ves mesec brez masti in brez bele moke."

"Avstrija ima same davke. In še vojaščino nam hočejo na-prtiti."

"V Jugoslaviji morajo "pro-stovoljno" vse oddati. Polica-jev kar mrgoli in Rusija ima največ vojaštva pod orožjem."

"To je pa tudi res," je pri-trdil in odšel z dolgim nosom.

Nastopna noč je, vzela vse komunistične lepake. Izginil je celo iz izloženega okna, ki ga je uslužbenec pozabil zakle-niti.

Opazovalec.

Kako, da bi ne bila?

A.: "Ali imate vi kake daljne sorodnike?"

B.: "Da, dva brata."

A.: "Brata vendar nista dalj-na sorodnika."

B.: O pa še lepo, saj sta v A-meriki."

sen pod milim nebom. Rekel mi je, naj grem v to in to uli-co, naj potrkam na tej in tej številki in dobil bom posteljo, če imam toliko denarja, da bom plačal za en teden naprej. To se bo že našlo, sem mu rekel in se mu zahvalim za prijazen na-svet. Odšel sem najprej nazaj k tistemu javnemu prenočišču, če morda tam ne čaka name moj kolega s farne. Kaj se ve, morda je pa našel delo tudi zame in lahko se primeri, da mi bo na prav slovesen način vr-nil tista dva copaka. Dolgo sem ga čakal, pa ga ni bilo odni-koder. Bogue, kje je že pri svojih znanjih, ko sem mu jaz enkrat pomagal priti v mesto. V mislih sem se lepo za vselej poslovil od tistih svojih dveh dolarjev ter odšel na novo sta-novanje.

V majhni, pa čedni hišici sem potrkal. Dokaj mlada že-na mi pride odpret in me kar po nemško vpraša, kaj bi rad. Povem ji, da mi je nekdo sve-toval, naj bi tukaj vprašal za hrano in stanovanje, da se bo morda dobilo. Ženska se me ogleda od pete do vrha in ker sem preskušeno dobro prestal se mi nasmehne in pravi, da ima res še za enega prostor. Ima namreč sobo z dvema pos-teljama in tri bordanje. Ker sta postelji široki, lahko spita na vsaki po dva, torej pridem lahko tje, če me je volja. Pove mi, koliko bo stanovanje in hra-na na teden. Ni bilo dosti in kar takoj sem odrajal zahte-vano. Toliko sem še imel, pa še za cigarete mi je ostalo. Za prihodnji teden bo pa že kako, sem si mislil, saj imajo v Re-gini gotovo še dosti krampov in lopat, pa še dosti jarkov mo-rajo izkopati.

Vselil sem se v novo stanova-nje in tam sem potem ostal, dokler sem bil v Kanadi. Go-spodar in gospodinja sta bila nemškega rodu, toda v Kanadi rojena. Starši so imeli farmo nekaj milj od Regine. Mladi gospodar si je služil denar s tem, da je imel dva para konj, z enim je fural sam, drugi par pa hlapec. Imel je svojo hiši-co in zadej hlev za dva para konj in eno kravco. Žena je pa nekaj zaslužila z bordanji. Ime-li so troje prijaznih otrok in kar lepo so živeli v mestu.

Zvečer so prišli domov bor-darji; eden je bil Nemeč, dva pa Angleža. Z Nemečem je bi-lo kar takoj lahko, z Angleže-ma smo si pa samo kazali na prste, ker takrat nisem znal ni-ti ene angleške besede. Bili so pa vsi zelo prijazni in vsak mi je skušal pomagati in ustrežati. Hrana je bila zelo dobra in obilna, da sem bil res zadovo-ljen.

Zvečer sem vprašal gospo-darja, če kaj ve, kje bi se do-bilo delo. Dal mi je prav tak nasvet, kakor že prej eden po-znanec v ladje: pojdi po cesti in kjer vidiš, da kaj delajo, se ustavi in vprašaj za delo. Ne-kje se bo že kaj našlo tudi za-me, če bom pridno iskal in če ne bom izbiral dela. Povedal mi je, da tovarne ni in ker ne-znam angleškega ne morem pri-čakovati drugega, kot kramp in lopato. Čudno, da mi ni no-ben vzel v misel kakšne rovnice. Očividno ni bilo tukaj priprav-nega mesta za delo z rovnico.

Kar sem odšel zdoma, nisem tako dobro spal, kot tisti večer v Regini. Postelja je bila za-res dobra; kakršne nisem imel ne na ladji, ne pozneje po Ka-nadi. Zjutraj sem imej tečen zajtrk, potem mi je pa gospo-dinja zavila v papir lunč in rekla, da ga ne smem prej od-viti kot opoldne, ker to je moje kosilo. Čutil sem se, da ima tako zaupanje vame in je pre-pričana, da bom dobil delo. La-hko bi bil šel kam v park in preležal ves dan. O, ne, treba je bilo misliti naprej za obsta-nek. Odšel sem torej po Regi-ni za delom.

JETNIK V GORAH MESECA

Bridges — Anžič

"Ne bo dolgo, pa bodo vedeli, odgovori Bart. "Prav gotovo nas bodo zasledovali tudi na Polico. Le poglej, imajo že bakle!"

Sredi vasi so zakurili velik ogenj; pri njegovem rdečem siju je Bart videl, kako ljudje dirjajo sem in tja, vsi oboroženi z dolgimi kopji.

"Zamorci it k jamam," pravi Forty. "Oni k nam prit ne."

Imel je prav, kajti velika gruča se je odrgala in drla proti plotu. Bartu je srce kar poskakovalo, ko je spoznal, da Kasorovi ljudje gotovo mislijo, da napad prihaja od te strani. Gotovo se jim niti sanjalo ni, da bi kdo mogel najti tajno pot na Polico. Slej ali prej bodo seveda že odkrili, kod so jim ubežali njihovi jetniki, in ugnili, kaj se je zgodilo. Ves ta čas pa se bodo on in tovariši z vsakim korakom bližali varnemu zavetju.

Murdoch je dobro napredoval ter korakal čvrsto in enakomerno. Bart je že začel misliti, da bodo ob nastali zmedii lahko ušli, ko prileti iz doline do njih pretresljiv krik, cvileč glas, ki je butal ob vsa dolge čeri in odmeval.

Bart se malone ustavi in izjclja: "Ka-kaj pa je to?"

"To čarovnik," odvrne Forty nakratko. On našel sled, zato mi zdaj teči!"

Reči: tečite! je bilo prav lahko; ni pa bilo mogoče dirjati Murdochu in njegovim izstradanim tovarišem. Bart je slišal, kako votlo bobnijo noge celih trum na trdi zemlji, ko so se Kasorovi ljudje na čarovnikov krik ulili za begunci; toda ko so prišli do stene, so se ustavili, kakor da bi odrezali.

"Oni bat," reče Forty, "toda čarovnik kmalu spraviti jih naprej."

Mesec je bil vzel in dasi so bili v senci visokih gora, je bilo pa vendar veliko svetlo, da so lahko videli gruče črnih postav ob vznožju Police. Čarovnik plane naprej. Zakliče svojim ljudem z rezkim, cvilečim glasom in v naslednjem hipu se zakadi vsa drhal po stezi na Polico.

"Škoda, da tu nič skal, mi jih prožit na ljudi," pravi Forty. "Ne brigaj se za skale, ampak hitro stopaj!" reče Bryson nakratko.

Hitel so torej dalje, kar se je dalo, pa čeprav so bili spočetka daleč pred zasledovalci, so jih visoki, žilavi divjaki hitro dohajali. Dirjali so po ozki, spolzki Polici, kakor da stopajo po ravnem, in Bart je spoznal, da bodo njihovo družbo prehiteli dosti prej kakor pa bo dospela do vrha.

Murdochovi ljudje so težko sopihali. Eden se je že kar opotekal, zato je stopil Forty naprej, da mu pomaga. Če bi se možu spodsnilo, ga ne bi mogla nobena stvar na svetu rešiti in zdrknil bi naravnost v prepad. Bart se je vedno bolj vznemirjal, njegov oče in

Murdoch pa nista kazala, da bi se bala, in sta hitela kar naprej.

"Očka," pravi končno Bart, "ta sodruga bo v poldrugi minuti pri nas!"

Njegov oče se ozre in prizna: "Res nam že skoraj na pete stopajo. Moramo jih ustaviti. Bart, umakni se, da ostanem zadaj. Ti pa pojdi naprej!"

Pri teh besedah je stopil previdno zadaj za Barta in ta je videl, da je vzel neko stvar iz žepa in jo položil na stezo prav ob pečini.

Ko so zamorci zapazili, da se begunci obotavljajo, so divje zakričali ter se pričeli še hitreje bližati. Bart ni maral brez očeta naprej in začel smetati puško.

"Pojdi naprej!" mu zapove oče in Bart takoj ve, da bo najbolje ubogati. Ko se torej obrne za družbo, zasliši prasnitvi vžgalico, nato pa rahel sikajoč glas. — Tedaj začne teči, kolikor je na takem varljivem ozemlju pač smeje teči; ko stopi zopet počasneje, pa sliši, da mu oče sledi.

Trenutek nato preseka noč strašen grom, jarka svetloba obsije čeri; ko je nanje zopet legla tema, se začuje votlo bobnenje.

"Tako! Zdaj bo mir!" pripomni z vsakdanjim glasom gospod Bryson, ko doide svojega sina. "Police mrtvih ni več!"

"Dinamit?" sopiha Bart. "Dinamit," ponovi oče. "Ali ni boljše kot krogla, Bart? Lahko bi bil storil to že prej, pa hotel sem Polico pretrgati na takem mestu, kjer bi bila škoda največja, in zaznamoval sem si to mesto že dol grada."

Nato pa reče glasneje: "O! rajt, Murdoch! Le polagoma! Lov je za nočjo pri kraju."

Spodaj pa so Kasorovi ljudje tulili ob besnosti.

"Ti ljudje jezni kakor ose," pravi Forty in se hihita. "Vendar jaz vesl jako, da oni puške imet ne."

"Tudi meni se zelo čudno zdi, da jih nimajo," reče Bart. "Gospod Murdoch, ali niso dobili Vaše puške?"

"So. Toda Kasoro je vse naboje že davno porabil. Zato smo zaenkrat popolnoma varni."

17. Samo en izhod.

Ko so prišli na vrh stopnic, se gospod Bryson ustavi in pravi: "Murdoch, najbolje bo, če ta predor zadelamo. Ni namreč izključeno, da bi zamorci ne premestili vrzeli, ki sem jo naredil v stezo, in tako prišli za nami."

Bilo je tam polno odkrhnjenih skaj in ker so se vsi lotili dela, so ga ročno izvršili.

"Zdaj se pa zgovorimo z Rogerjem," pravi Bryson z glasom, ki se mu je dobro poznala zadrževana jeza.

Ontsran predora je svetlo sijal mesec in Roger jim je preko gole skale prišel naproti, s puško v roki.

"Reči moram, da sem prav zelo vesel, ker smo zopet skupaj," vzklikne Roger.

Bryson pa ga osorno zavrne: "Vaši strelci, Norcross, so nam hudo malo pomagali! Spravili so nam na glavo vso četo Kasorovih ljudi!"

(Dalje prihodnjič).

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobila, se lahko in zanesljivo obrnete na obnove na

L. Petrich — IV 1874

1941 KILDEE AVE.

Med titovskimi rokovanjci

(Dopis z Gorenjskega)

O divjaštvu smo že mnogo slišali in brali. Zgodovina nam poroča o divjih Hunih, o krvoločnih Turkih, ki so morili in porabljali domove, o rokovanjcih in grajskih berčih, pred katerimi je ljudstvo trepetalo. Lasje so se nam ježili ob spominu na ono strašno dobo in trdno smo bili prepričani, da se taki časi ne bodo več ponavljali. Na žalost smo se zmotili, zakaj vrnilo so se še v strašnejši obliki.

Na vzhodu je izbruhnila revolucija in vsa Rusija je postala pozorišče najstrašnejših dogodkov. Poročila so se nam dozevala pretrana, ker nismo še poznali komunizma. Ne da bi ne bili verjeli; saj so nam pripovedovali veljavni možje, ki niso nikdar lagali. Pa smo si vendarle mislili: ako bi res kdaj prišlo do prevrata, bi v Sloveniji ne našli ljudi, ki bi izvajali taka grozodejstva. Bili smo prepričani, da med Slovenci ni človeka, ki bi mogel preliti kri nedolžnih žrtv.

Toda zgodilo se je, česar ni smo pričakovali. Pekel je okužil srca, ki poprej niso imela morilnega namena. Partizani so se na videz borili za svobodo, v resnici pa so bili z Nemci prijateljsko dogovorjeni. Ti so jim dajali orožje, da so morili svoj lastni narod. "Čim več jih boste vi pobili, tem manj jih bo treba nam preseliti," tako je rekel nemški poveljnik slovenskemu partizanu. Ta mu je odgovoril: "Mihel, prav imaš. Vi pojedite sami nazaj čez Karavanke, naši bodo pa ostali, zato se moramo znebiti vseh, ki so nam v napotje."

Pekel komunizma je začel delovati s polno paro. Fant, ki je bil poprej pošten, je šel v hosto in postal morilec. "Rajši ubijem človeka kakor psa," se je izrazil neki strahovalec. "Kadar se zvija žrtev, tedaj uživam," je dejal, ko je sekal prste in rezal ušesa tovarišu, obsojenemu na mučenje. "Škoda, da ne morem človeka dvakrat ubiti; hitra "likvidacija" je zastarela, počasi je treba plesti mučniški venec."

Tudi ženske so se nalezle modernega barbarstva. Heč uglednih staršev je izginila v šumo. Poprej je bila v Marijini družbi, sedaj si je nadela opasac z bodalom ter se oborožila s pištolo. Nič ni zaostajala za moškimi, nekatere so jih celo prekosile. S kako divjo naslado in s peklenskim veseljem so take propalice izreale smrtne obsode! Celo partizani sami so pred njimi trepetali. Nobena zver ne more biti bolj strašna, noben obsedeneec tako grozen, da bi ga mogli primerjati z razkačeni partizanki. Kakor da jo je izuril satan in obsedel z vsemi pregrehami. Nekdo, ki je ušel iz partizanskega brloga, je priznal, da je pobegnil samo zato, ker ni mogel več prenajati strupenih pogledov in ostudnih obrazov, ki so se razžalji kot pošasti iz prepado.

Dejanja, kakršna smo doživljali po prevratu, nas niso presenetila. Vemo, da se grozde ne obira s trnja in fige ne berejo z osata. Volkovi so zapustili svoja skrivatišča, hijene so razkopavale grobove. Toli-ko zločinov še ni videla Slovenija, kri mučenikov se ne bo nikoli posušila. Krik domobrancev iz kočevskih jam ne bo utihnil vse do tlej, dokler bo onečaševala slovensko zemljo zadnji partizanski razbojnik. Teharje kričijo, jaški okrog Celja trohijo in ozračje je nasiteno s smrdom modernega divjaštva. Sava se peni in bobni v svojih skalnih očinah, kot bi se upirala požirati trupla nedolžnih žrtv. Pogrebci še vedno zbirajo kosti in kopljejo grobove, ob katerih se znova o-

glaša mrtvaška pesem.

Uboگو slovensko ljudstvo mora živeti danes med takimi divjaki! Krivica, ki je polna vseh zločinov, sedi na prestolu, odpira ječe in izreka smrtne obsode. Duhovnike zapirajo in obsojajo na smrt po izreku: — "Udaril bom pastirja in ovce se bodo razkropile." Ugledne krščanske družine mrevarijo in jim škodujejo na vse načine. Bolniki, ki niso člani partije, ne dobijo dodatnih živilskih kart; izročajo jih počasnemu umiranju, češ, da niso vredni dostojnega življenja. Poznamo družino, katero so zaprli brez povoda samo zato, da so jim med tem opustošili domaćijo. Ko so jih izpustili, niso imeli kaj jesti in nič obleči; celo lonce so jim pobili in odnesli vse orodje. Hčerko, ki ni ničesar zagrešila, so v zaporu mučili in pretepali ter jo telesno poškodovali. Dve leti je že od tega, pa še vedno čuti posledice in hira od dneva do dneva. Tako ravna Tito divjaki z žensko mladino, katero ves omikani svet spoštuje ter ji daje prednost pred moškim spolom. In ti razbojniki se še upajo ponasati z oliko in pmerjati druge z mračnjaki? Fej in sram jih bodi! Skrili naj bi se, ne pa pošiljali po svetu svoje delegacije!

Mohitev je edini pripomoček, ki nas še krepi in tolaži. Videli smo trpečo mater, ki je zvečer o mraku klečala pred križem za vasjo ter ga krčevito objemala z obema rokama. "O križ, moj edino upanje!" je bolesto vzdihovala. "Pomagaj, trpeči Zveličar, da ne onemagam pod silnim bremenom!" — Na vaškem pokopališču smo čuli nekega večera pretresljivo jokanje. Ob grobu svoje žene je čepel siloviti starček in klical: "O, blagor vam, ki ste umirali v onih lepih časih! Zakaj boljše je smrt kot pa tako življenje!" — Samo varo, katero nam trgajo iz srca in pa upanje nas še držita pokonci. Če bi se omajala ta dva stebra, tedaj bi bili enaki nekemu siromaku, kateremu je bila OZNA vedno za petami. Skrbno se je umikal, pa so ga vselej iztaknili. Naposled se je obesil; pri njem so našli listič, na katerem je bilo zapisano: "Živega me niste dobili, z mrtvim pa napravite, kar hočete." Mož je obupal po krivdi Titovih rokovanjcih.

Zahvala

Cleveland, O. — Čutimo se dolžni, da se javno zahvalimo vsem, ki so nam toliko dobroga naredili pred in po prihodu v deželo resnične svobode, tako da ne vemo, kdaj in kako bomo lahko povrnilili vsem spodaj navedenim dobrotnikom vsaj del njihovega truda in stroškov, ki niso bili majhni.

V prvi vrsti se zahvaljujemo atju za denar, ki ga je poslal za nas, da smo lahko prišli v deželo svobode, nadalje se zahvaljujemo mami in atju, ki sta nas vse sprejela starševsko ljubezljivo, saj sta se toliko trudovala, da sta nas oba prišla iskat osebo v New York z avtom, kar je pač precej dolga pot za oba, ki sta že precej v letih. Prišla sta samo zato, da sta nama pokazala svojo veliko ljubezen do nas vseh. Zahvaljujemo se tudi bratu Tonetu, ki je dal na razpolago svoj lepi avto in tudi sam prišel z njimi v New York.

Imeli smo zares krasno vožnjo. Zabavali smo se s tem, da smo na poti v našo novo domovino prepevali naše lepe slovenske pesmi. Ata in Tony sta tako pela, da smo se morali parkrat ustaviti na poti, da smo popili vsak po eno črno kavo, da smo bili zopet bolj brihtni in da smo se lažje vozili, saj nas je bilo kar sedem v enem avtu. Vse prehitro smo prišli

preko vseh lepih pokrajin, saj smo mislili, da se vozimo po starem kraju, vse je bilo tako domače, da nes je samo velik promet po cestah opozarjal, da se vozimo po svobodnih ameriških tleh.

Posbemo pa se zahvaljujemo naši predobri mami, ki nam je iz svojih skromnih prihrankov kupila toliko lepih stvari. Zahvaljujemo se tudi vsem sestricam in njih možičkom, ki so toliko žrtvovali za nas prvič, da smo hitro prišli sem iz italijanskega lagerja, ki smo ga bili že vsi siti do grla, drugič pa za toliko prizadevanje, da bi nam tudi oni poleg ata in mame ter brata Tonita pripomogli po svojih močeh in nam čim bolj udobno pripravili naše stanovanje. Saj smo dobili stanovanje že kar z vsem opremljeno, omare in shrambe tudi polne in v kuhinji vse potrebno za gospodinjstvo s hrano vred. Torej tisočkratna zahvala vsem skupaj in še posebej hvala atju in vsaki Zupančiču, ki sta toliko prostih nočnih ure žrtvovala, da sta uredila naše stanovanje.

Zahvaljujemo se tudi g. J. Cerarju (peku), ki je takoj in z veseljem podpisal garancijsko pismo, da smo lahko čimprej prišli v deželo resnične svobode in prav posebno smo mu hvaležni, ko mi je takoj ob prihodu preskrbel tudi službo.

Prav lepa hvala tudi prijateljicam mojih sester Rozi in Neli, ki so pokazale toliko sočutja do nas in nam same prinesle ali poslale po naših sestricah več raznega perila in oblek. Prav lepa hvala tudi vsem nepoznamim dobrotnikom za tako velike žrtve za naš prihod in po prihodu. Vsem skupaj še enkrat kličemo: Bog plačaj vsem in prav vse tisočkrat.

Želimo, da bi tudi ostali begunci dobili toliko dobrih src po svetu in povsod kot smo jih mi tukaj v Clevelandu. Lepo smo bili sprejeti od vseh bratov, sester in svakov, le škoda, da je moral brat Viki iti po desetih dneh našega prihoda zopet nazaj k vojakom, ki je prišel domov od tako daleč samo radi nas. Bog vas živi vse in vam vsem stotero povrni.

Družina Kpka, 13809 Argus Ave. Cleveland 10, Ohio

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BAVNJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK OVELBAR, lastnik.

Cenjenim odjemakem, novim in starim

NAZNANJAMO

da bomo letos zopet imeli prvovrsten mošt. To se pravi, prešli bomo belo in črno grozde prvostne kvalitete. Priglasite se takoj, da ga boste lahko pravočasno dobili in pa prvovrstnega.

V zalogi imamo tudi S O D E od žganja.

Naša postrežba je točna in solidna, za to vam je porok

KOROŠEC WINERY

6629 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.
Pridite ali pokličite ENdicott 2233

OBLAK MOVER

Naša specialnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 2739

DELO DOBIJO

Delo dobijo ZA HŠNO DELO nič/pranja, otroci, mora tam stanovati, plača \$30 na teden. KUCHARICA

zasebna družina, mora tam stanovati, \$30 na teden.

Vprašajte pri Cleveland Vocational 314 Schofield Bldg. MA 6790

(191)

MALI OGLASI

Bi rad kupil hišo

Rad bi kupil hišo za 1 družino, najraje 5 sob spodaj. Mora biti v izvrstnem stanju, med St. Clair, Superior, Norwood in 79. St. Kdor ima kaj takega, da bi rad prodal, naj pusti naslov v uradu tega lista.

(192)

Hiša naproday

Naproday je 8 sob hiša za 1 družino, moderna, furnez na plin, avtomatičen boiler, vsa tla iz hrastovega lesa. Nahaja se na 920 E. 73. St. ali pokličite EN 0943.

(192)

Trdna hiša naproday

Velik parlor, jedilnica, zatrokvalna soba, tile sink, nanovo dekorirana, tri velike spalnice, tile kopalnica, plinska gorkota, garaža, zamrežena veranda, zimska okna, beneški zastori, blizu sol, trgovin, prevoza. Cena \$15,800. Odide iz mesta; kupec lahko kupi tudi pohištvo. Nahaja se med Lake Shore Blvd. in 185. St. Pokličite KE 3450.

(194)

Hiše naproday

Dve prijazni hiši za 1 družino na 1 lotu, 6 sob in kopalnica vsaka, v jako dobrem stanju, na E. 144. St. Blizu cerkve sv. Jožefa, cena pod \$12,000. Pokličite za informacije

B. J. Hribar

GL 9545 GL 2500

(192)

Preša naproday

Naproday je dobro ohranjena vinska, preša in "jack." Proda se po zmerni ceni. Za informacije pokličite HE-3710. —190

Kandidat Mull iz 32.

varde nasprotuje najemniški kontroli

Dragi volilec in volilka 32. varde!

V petih tednih kampanje bom pojasnil svoje stališče na stvareh, ki bodo razjasnile možnost dati vam učinkovito zastopstvo kot vaš mestni odbornik.

Moj prvi subjekt je najemniška kontrola. Jaz imam rekord, da sem nasproten najemniški kontroli. (Plain Dealer 25. avgusta 1949).

Kongres je določil, da mesta, ki to želijo, lahko odstavijo svojo najemniško kontrolo potom svojega končila ter župana z odobrenjem guvernerja.

Skraini čas je že, da začne Cleveland kaj takega. Kar je še pomanjkanja stanovanj, niso resnična. So samo vsled potrate prostora od strani stanovalecev, ki so vsidrani v ceneni posesti in nočejo prevzeti manjšega stanovanja in ker se je potegnulo s trga na tisoče najemniških lastnin. Kontrola je direktno odgovorna za oba položaja.

MESTNA IN DRŽAVNA DEKONTROLA

Vojna je že davno minila in čas je, da se začne z odpravo najemniške kontrole. Države Texas, Nebraska, Wisconsin in Alabama so se že odločile, da odpravijo to legalno zaplembo zasebne lastnine. Dallas, Boise, Little Rock, Spokane in Knoxville so tudi odpravile kontrolo najemnine. Cleveland bi moral biti prihodnji na vrsti.

STANE 17 MILIJONOV

Kadar pride tisti dan, bo tudi konec pomanjkanja stanovanj. Samski ljudje in otroci bodo morali odstopiti prostore, ali pa plačati redno najemnino. Lastniki bodo zopet postavili svoje hiše v najem in seveda bodo plačali svoj nos v druge zadeve) so proti temu. Sedem milijonov dolarjev se bo potrošilo letos in še več, da se jih plača.

PRESKUŠNJA V EVROPI

Evropa jo je imela trideset let in posledica je bila, da ni bila zidanih hiš, neprestano črna borza ter zapuščenost lastnine, znotraj in zunaj. Ako je to filozofija, ki trdi, da smeš okupirati posest, ki ni tvoja last na stroške drugega, potem bo Kremlin tega vesel.

Ako boste glasovali zame, boste s tem pokazali, da se Amerikanci ravna po geslu: "Jaz plačam sam zase." Zaustavili boste plazeči socializem, ki nas bo zadavil vse, najemnike in gospodarje. Leta 1865 je rekel Lincoln:

"Naj oni, ki je brez hiše, ne podira hiše drugega, ampak naj dela pridno, da si jo bo tudi sam zgradil ter s tem zgledom zagotovil, da bo tudi njegova hiša varna pred nasilstvom drugega."

Vam vdani

JOSEPH P. MULL

(Mulioli)

320 Dalwood dr.

telefon: KE 5921

P. S.: Pozneje bom tudi razpravljaj, zakaj in kako so plačali Clevelandčani tri milijone dolarjev zaradi slabega varstva proti ognju.

(POLITIČNI OGLAS)

Vas muči glavobol?

Nabavite si najboljšo tableto proti glavobolu v naši lekarni.

Mandel Drug

15702 Waterloo Road
Cleveland 10, Ohio

Fina hiša naproday

Naproday je hiša za 1 družino, 4 spalnice, nanovo dekorirana. Napravite ponudbo. Prodaja jo lastnik sam. Nahaja se na 760 E. 92. St. PO 5678.

(191)

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

Don't feel tired and lack your best when you do. If you are in need, you can make the difference by taking our Vitamins.

It's a package of daily. One-A-Day Vitamins. Multiple Vitamins. Take one capsule every day for daily days. If you are not satisfied your doctor will refund your money. Be sure to get One-A-Day (Brand) Multiple Vitamins Capsules, the kind that has the trademark.

ONE A DAY

BRAND VITAMIN CAPSULES
KIDNEY LABORATORIES, INC.
New York, N.Y.

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Dasi je Maurice poznal okolico, vendar ni vedel, kam ga odplavlja ta narastli hudournik, ta brezumni vrvež, ki se je razlival po cesti. Ni se čutil zmožnega, zamisliti jasno misel. Mnogi, ki so bili utekli beaumontskemu porazu, vojaki vseh orožij, zaviti v cunj, pokriti s prahom in krvjo, so se mešali med polke in kužili tovariše s svojo grozo. Po vsej dolini daleč onostran reke, se je dvigal sličen šum—teptanje drugih bežečih čed; bil je 1. armadni zbor, ki je odšel iz Mouzona z ostanki 5. zbora, vsa ta množica splasena in gnana od iste logične in neodoljive sile, ki je izza 28. tirala armado proti severu ter jo pehala v zagato in v usenjeni pogin.

Ali, dočim je Beaudouinova kompanija korakala skozi Pont-Maugis, se je zasvitalo na vzroku, in Maurice je zdaj zopet vedel, kod hodi; na levi je bil Lily s svojimi pobočji, na desni, pokraj ceste, pa je tekla

Meuse. Toda le z neskončno žalobnostjo je blede mrak osvetljeval Bazeilles in Balan, ki sta tonila tam za travniki. In na ozorju, ob geizmerni steni gozdov, se je risaj sivi Sedan kakor mesto moreče žalosti. In ko so naposled mimo Wadelin-courta dospeli do Forty-skkih vrat, so se morali pogajati, prositi in pretiti — skoraj da oblegati trdnjavo, preden so dosegli od guvernerja, da je spustil verižni most. Ura je bila pet, ko je 7. armadni zbor prišel v Sedan, pijan od trudnosti, gladi in mraza.

V gneči na koncu Wadelin-courtske ceste, na Turcyskem trgu, je Jean izgubil Mauricea. In takal je okrog, izgubil se je med teptajočo tolpo, in ga ni mogel najti. Bila je pravcata smola, kajti sprejel je bil ponudbo mladega človeka, ki ga je hotel vzeti s seboj k svoji sestri. Tam bi mogel odpočiti in celo v dobro posteljo. Vsi polki so bili navskriž, bilo ni več niti povelj za marš, niti predstojnikov, tako da so smeli ljudje skoraj svobodno počenjati, kar so hoteli. Če bi človek nekaj ur pospel, bi mu še vedno ostajalo časa, da se razpozna po kraju in dohiti tovariše.

Jean se je ves zmeden znašel na Forey-skem viaduktu, nad širokimi travniki, preplavljenimi na guvernerjevo povelje z vodo reke Meuse; ko je stopil nato skozi sledeča vrata, je prekoračil most čez Meuso, in navzlic vstajajoči zarji se mu je zazdelo, da zopet pada noč na to tesno mesto, stisnjeno med svoje okope, in na njegove ulice, obrobline z visokimi hišami. Niti imena Mauricevega svaka se ni več spominjal, le to je vedel, da je njegovi sestri ime Henrijeta. Kam naj gre? Koga naj vpraša? Noge so ga nosile jedva še z mehanskim gibanjem marša; čutil je, da se zgrudi, ako postoji. Kakor človek, ki se po taplja, je slišal samo še gluho brnenje, razločal le še neprestano žuborenje toka ljudi in živali, ki ga je nesel s seboj. Ker je jedel že v Remilly-u, ga je pred vsem mučila potreba po spanju; tudi med vojaki krog in krog njega je trudnost zmagovala glad, in kakor čeda temnih senc so kolovratili po neznanih, mračnih ulicah. Ob

vsakem koraku se je zgrudil kak vojak na hodnik ali pa je padel pod hišnimi vrati ter obležal v mrvaško globokem spanju.

Ko je Jean pogledal kvišku, je čital na ploščici: Privoz k podprefekturi. Na drugem koncu je bil vrt, v njegovi sredi spomenik. In na koncu privoza je zapazil jezdeca, afriškega lovca, ki se mu je videl znan. Ali ni bil to Prosper, hlapec iz Remilly-a, ki je v Vouziersu govoril z Maurice? Mož je bil stopil s konja; plaho je stal živah na drhtečih nogah, in trpela je takšen glad, da je iztegnila vrat in glodala treske trenskega voza, ki je stal ob hodniku. Konji, ki jim že dva dni niso dajali krme, so skoraj poginjali od onemoglosti. Veliki zobje lovčeve živali so ropotali ob glodanju lesa kakor strgalo, in lovec je jokal.

Jean se je bil že oddaljil, ko mu je prišlo na um, da bi ta fant utegnil vedeti naslov Mauricevih sorodnikov; vrnil se je, a lovca ni bilo več tam. Spričo tega ga je popadel obup, blodil je iz ulice v ulico, prišel zopet do podprefekturi in hodil nato do Turenne-ovega trga. Tam se je za hip začutil otetega, ko je pred mestno hišo, tik ob znožju spomenika, zagledal poročnika Rochasa s pešičo ljudi njegove kompanije: če že ne majde prijatelja, se vsaj pridruži svojemu polku ter zaspi pod šatorom. Ker se stotnik Beaudouin, ki ga je bil vrvež istotako potegnil s seboj in ga vrgel drugam, ni pokazal, se je trudil poročnik, da zopet zbere moštvo; a zaman je vpraševal, kje da je diviziji odkazano taborišče. Toda čim dalje so šli po mestu, tem bolj se je krčila kompanija, namesto da bi narasčala. Eden vojakov je z brezumnim mahanjem stopil v krmo in se ni vrnil nikdar več; trije drugi so obstali pred vrati nekega branjevca; zadržani od zuavov, ki so bili načeli sodček žganja. Več jih je že ležalo počez v cestnem žlebu, drugi ki so hoteli dalje, so padali zbiti in topi na tla. Chouteau in Loubet sta bila pravkar dregnila drug drugega s komolecem ter izginila za debelo žensko, ki je nesla pod pazduho helb kruha. In tako sta ostala s poročnikom le še Pacheg in Lapoulle ter tucat drugih tovarišev. Pod bronastim kipom Turenne-a se je Rochas strašno trudil, da ne bi zaprl oči in da bi ostal pokoncu. Ko me je spoznal Jean, je zamrmral:

"Ah, vi ste, korporal? In vaši ljudje?"

Jean je skomizgnil z rameni v znamenje, da ne ve. Pachepa, ki ni mogel premagati solz, je odgovoril, kačoč na Lapoulle-a:

"Midva sva tu, samo midva... Da bi se nas dobri Bog ven-

dar usmili; preveč je revščine!"

Tovariš je kot velik jedec željno gledal Jeanove roke, nekam ogorčen, da jih vidi zdaj zmirom prazne. Morda se mu je bilo v zaspanosti sanjalo, da je korporal odšel k razdelitvi provijanta.

"Prokleta reč," je zamrmral, "torej si moram zopet tesneje prepasati trebuh."

Trobenč Guade, ki je čakal povelja, da zatrobi k zbiranju, se je bil naslonil k ograji ter zaspal; mato je sunkoma zdrknil na tla ter obležal po dolgem na hrbtu. Vsi so se rušili drug za drugim in smrčali, ne da bi se kdo ganil; le seržant Sapin je bedel, oči široko odprte, z ostrim nosom sredi ma-

lega bledega obraza, kakor da bi čital na obzorju tega neznanega mesta svojo bližnjo nesrečo.

Medtem se je vdal poročnik Rochas nepremagljivo želji, da leže na tla. Hotel je dati povelje:

"Korporal, treba bo... treba bo..."

A besede ni našel več, od trudnosti so mu bila usta kakor mrtvoudna. In mahoma se je zgrudil tudi on; spanje ga je vrglo.

V strahu, da ne bi padel tudi on po tlaku, je Jean odšel. Na drugi strani trga je zagledal pri oknu gostilne pri "Zlatem križu" generala Bourgain-Desfeilles-a, že golorokega, v hipu, ko je pravkar hotel zlezti

v fino zveže postlano posteljo. Čemu naj se človek tu še dalje trudi in trapi? Mahoma se je razveselil: po spominu mu je šinilo ime suknjarnarja, pri katerem je služil svak njegovega tovariša. Gospod Dela-

hrche, da, tako mu je bilo ime. Ustavil je starca, ki je šel mimo:

"Kje stanuje gospod Dela-herche?"

(Dalje prihodnjič)

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Short-cut for Enjoyment
Creamette Spaghetti

FOR QUICK, APPETIZING PICNIC SALADS OR HOT DISHES

Za hitro okusno mrazo ali vročo jed Creamette Spaghetti.

Mi dajemo in zamenjamo Eagle znamke

Uradne ure vsak dan: 10 dop. do 5:30 pop.

THE MAY CO.'S BASEMENT

ČETRTEK!—Samo en dan!—Lepa prilika prihraniti!

ČETRTEK!—Samo en dan!—V vseh oddelkih v basemeniu

koncem mesečno čiscenje

Razni loti—razne mere in razne barve—žal, ne jemljemo naročil po pošti ali telefonu

Zenske regular 5.95
jesenske obleke
3.88

Mnogo velikih vrednosti v ljubkih jesenskih oblekah. Velika izbira mod, blaga, in barv. Razne mere za žene in dekleta.
Basement Women's Dress Department

Deške \$1 Terry blago
Polo srajce
59c

Fine kvalitete terry blago sliptover polo srajce z visokim ovratnikom, dolgi rokavi. Vse fine kvalitete.
Basement Boys' Furnishings Department

Zenske regular 2.99
bombaževe obleke
1.00

Pinafore moda v malih merah, znižane za hitro prodajo. Mnogo lepih vzorčev in lepih barv.
Basement House Dress Department

Reg. 3.98 Printed Table Cloths, slight irreg., 58x78 in.....1.98
Reg. 1.00 Zipper Pillow Protectors, bleached muslin.....69c
Reg. 1.19 Embroidered Pillow Cases, while they last.....49c
Reg. 1.49 Bed Sheets, fully bleached, slight irreg., 54x90" 1.00
Reg. 1.98 Bed Sheets, fully bleached, slight irreg., 63x90" 1.19
Reg. 2.29 Bleached Bed Sheets, 72x99 and 80x99".....1.79
Reg. 3.98 Quilted Mattress Pads, slight irreg., 39x76".....2.49

Men's 5.00 Gabardine Slacks, 40% wool, 60% rayon, broken sizes, 32-40.....1.75
Men's 17.95 Reversible Topcoats, Sizes 34 to 38 only.....9.88
Men's 4.95 Unlined Water-Repellent Jackets, Wilson brand, sizes 36-42.....2.99
Men's 6.95 Raincoats, Tan shade, sizes 36 to 42.....3.99
Men's Oilskin Raincoats, Slight 2nds, Broken sizes 34 to 40 1.99

1.99 to 2.99 Rayon Crepe Blouses, slight imperfections, sizes 32-38.....1.00
2.99 Spun Rayon Slacks, extra sizes 38-42, green, navy, black.....2.00
1.88 Coat Sweaters, Rayon and cotton lastex yarn, sizes 36 to 52.....1.88

Women's 2.98 Uniforms, wrap-around style, white, colors, broken sizes.....1.77
1.69 to 2.99 Cotton and Rayon Lingerie, cotton slips, shorty pajamas, rayon slips, broken sizes.....1.00
Regular 1.00 White Spun Rayon Scarves, 36" square...2 for 1.00
Regular 19c Men's Red Bandanas, generously sized.....10c

Women's 1.99 to 2.49 Slippers, transferred from upstairs, sizes 4-8.....1.00
Women's 7.95 to 12.95 Shoes, transferred from upstairs, sizes 4-9.....3.99

Zenski bolje kakovosti
jesenski klobuki
\$1

Dokler je zaloga... velika izbira klobukov, sate-nastih in židanih v lepih jesenskih vzorih in barvah.
Basement Millinery Department

Zenske težje
rayon panties
59c

Fine, težke kakovosti rayon v popularnih rožastih barvah. Mere 5, 6 in 7. Vse prve kvalitete.
Basement Knit Undies Department

Dekliški 6.99 navy
Pea jaketi
4.88

Regularni navy mode, z gorko rdečo flanelo podlogo. 65 odst. volna, 35 odst. bombaž. Mere 6 do 16.
Basement Girls' Wear Department

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠE
LJUBLJENE IN NIKDAR PO-
ZABLJENE MATERE

Caroline Opalek

ki je umrla 28. sept. 1946.

Tri leta grob Te krije,
kar si v večnost se podala,
lepše zdaj Ti solnce sije,
vsem v spominu si ostala.

Truplo tam na božji njivi,
v hladnem grobu zdaj počiva,
spomin Tvoj pa nemisljivi,
bo živel med nami do konca dni.

Zalujoči ostali:

ANTHONY, LOUIS in JOSEPH,
sinovi.

Cleveland, O. 28. sept. 1949.

Glasujte za...

JOHN

ROZANCE

ZA COUNCILMANA 32. VARDE

Primarne volitve 4. oktobra

G. WHISKERS

